

Nuorttanaste

»Gæča dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!»

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 11.

12. jakkegärdde.

»Nuorttanaste» maksa ovta kruvua jakko-
dagast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe bokte.

15. Juni 1910.

»Nuorttanaste» olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Olmušballo.

»Ballat olbmui doalvo gilli; mut-
to dat, gutte dorvasta Herra ala, son
gagjujuvvu.« Sadnel. 29, 25.

Dast sardno Salomon guovte gæino birra — okta gæidno duššadabmai ja nubbe bestujubmai. Olmušballo doalvo gilli, dat læ duššadubme, aibas duššadubme — mutto dat, gutte dorvasta Herra-rai, son gagjujuvvu. Gæidno bestujubmai læ dorvastabme Jehovai. Jos don vel ik jakaši mange æra bibala værsai ala, de die-dak don, atte dat værssa sardno duoda. Juokke olmuš — man appeeskolaš son ain læžža — dietta, atte olmušballo doalvo gilli. Manga nuorra olbma gavdnujek min aige, gæk mailbmai olgusvulgge ovta ibmelbalolaš ja juokke lakai buorredabalaš boer-rašest. Ačče ja ædne læiga juo mannavuoda rajest nevvom ganda buorre dabidi ja Ibmelest ballat, ja gandda i læm dalost oaidnam arago dam mi buorre læi; mutto go dat sæmma gandda mailbmai bodi, de gavnai son dobbe verdid, gæk algge su fillet. Daidde vuost fallagoattam jugastaga; gandda algost biettali, sati vel dagjam: Im mon læk goassege dam mirkočace maistam; mutto de algge skipparak boagostet ja bilkkon su adnet, ja go dat nuorra gandda dam oini, de i galggamge æmbo, son miedai, son valdi dam vuostas jugastaga, ja farga oažoi son dam nubbe. Olmušballo doalvoi su gilli. Ja go son vuost addi čelčena vašalažži, de i læm gukka oudalgo olles giedage geiggi. I læm gukka oudalgo

son oidnui koarttasPELLIJEGJI særvest, garrodeggi særvest, suoladeggi særvest, ja buok maņemusta gavdnap mi su fanggaviesost assas gædgeseini ja nannoset lokkaduvvum uvsai siskabælde. Ja daggaren šaddai son aivestassi damditi go olmušbalo divti ječas bagjel raddet. Olmušballo dat alma læi, manditi Pilatus addi Jesusa russinavllijuvvut, ja olmušbalo diti maidai Pietar Jesusa biettali ovta balvvalægje-nisson oudast.

Ja nuftgo nuorra olbmaiguim gævva, nuft gævva maidai nuorra nieidaiguim. Ædnagak dainage fillijuvvujek jorralusa gæino ala, ja duššaduvvujek — oažžo olmuš dagjat — ællemakkai.

Garra herra.

Go oktage soames aige algga jurdašet Ibmel rika birra, algga aibašet boattet dam sisa ja šaddat audogassan, de boatta dat garra herra, gæn namma læ mammon ja cælkka: Mi dal datges? — Ibmel rika? — Go don algak vuost jurdašet dam lakai, de dat gal gævva boastot sikke du rudaiguim ja obba du aigalaš dilin; — de galgak don juo mannat girkkoi sodnabæive ja diktet buok sodnabæive bargo orrot, ja ganske mannat čoaggalmasaidi arggabeivid, ja de ferttik don lavllot salmaid, rokkadallat ja lokkat bibala bæivalažat, — ja dam lakai massak don mavsolæmus aige, ja don massak daid rudaid, mak lifče mattam tinijavvut dam aigest. Algak don jurdašet Ibmel rika ala, de ferttik

don juo šaddat basse, ja go don vuost šaddak basse, de ik dokke don mendo sagga barggat aigalaš dingain, ja de massak don rudaid ja buok daid olbmui vøke, gæk æi læk bassai; ja go algak jurdašet Ibmel rika ja Ibmel rika aši ala, de galgak don juo læt gudnalaš ja alo sardnot duottavuoda, maidai go don mænno-dak ja oai-veldak, ja de massak don fastain ollo rudaid.

Dam lakai šadda Ibmel rika ašše hælbbat ja dappujuvvut olgus, ja i šadda dille ja jurda æra go alo tinit rudaid ja alo loet morrašest, go i galga šaddat gal-le. Daggar saniguim boatta bærgalak olbmu vaibmoi ja hette olbmu alggemest ibmelbalolaš ællema ællet. Daggar læ nubbe herra balvvalet, dat læ garra balvvalus. Son cælkka gal, atte olmuš oažžo buok rudai oudast; mutto olmuš i oažo æra go morrašid, ja maņemusta, go olmuš læ ællam morrašiguim dievva ællema gidda loppi rudai tinim diti, de njitta bærgalak buok su balvvalegjides; son njitta sin vuost buok sin rudai diti: „Don jalla, odna ija gaibeduvvu du vaibmo dust, gi galgga dalle oažžot buok dam, maid don læk čokkim?“ (Luk. 12, 20), ja mi vel læ værrab, son njitta sin Ibmel rika oudast ja dikta sin loappat gadotussi.

Mi avkid læ dast olbmui, jos son vuotta mailme obmudaga, mutto massa su sielos, mi læ mavsolæmus bagjel buok dingaid, ja damditi manna lappujubmai.

Son oapai ibmerdet dam.

Muttom mailmalaš olmai i gavn-
nam vuogasen dam, atte pappa sard-
nedi nuft ollo suddo birra. Son i
mattam arvvedet, atte son læi erinoa-
maš stuora suddolaš, daihe atte son
læi mange vaddost su suddoides diti.
Gal songe læi boastodam muttom sa-
jid; mutto son læi dakkam maidai
ollo buore, oaiveldi ješ. Go ollo gud-
nalašvuotta gavdnui olbma lutte, de
algi son gæcæalet ječas. Son valdi
guokta arka bapara, mast nubbest
legje golle ja nubbest çappis ravdak,
ja algi dam vuostas arka ala govve-
det su buorre dagoid ja nubbe ala su
foilaid ja suddoid. Moaddé vakko
čali son nuft burist go sati sikke bu-
rid ja bahaid, maid son dagai. De
muttom aige gæcest algi son lokkat
čada dam guokta bapara oaidnem diti
moft ašek čužžo. De gavnai son, at-
te dam çappisravdag bapar alde læi
sagga gukkeb lista; go son čadagæčai
dai buri dagoid, gavnai son daina
ollo vaillevuoda.

Dal oini son, atte son læi fillim
ješječas. Su oamedovddo goccai, ja
son bođi dovddat, atte su suddok leg-
je sikke ollok ja stuorrak. Bassevuoi-
ga rabasti su sielo čalme, nuft atte
son oažoi oaidnet su hægjos diles ja
dam vælge, maid son suddoides bokte
læi gæsoam ječas ala. Mutto son i
bissanam dasa. Son jorggali ječas
Kristus guvllui oažžom diti andagassi
addujume ja luoitadi dasto gitemin
vuolas su bæste ja gukkagierddavaš
rakisvuoda oudast, ja dam vara ou-
dast, mi læi buttestam su buok su
suddost.

Rokkus ja barggo.

Muttom kristalaš olmai læi šad-
dam hættai ja vaivašvutti. Su sida-
guoibme, gutte maidai læi kristalaš,
čokki soames ustebid su vissoses rok-
kusčoaaggalmasa doallat dam gæfhes
olbma oudast. Go si legje rokkadal-
lamen, de bođi okta gandda borramuš-
korin ja daid dærvuodaiguim isedis-
tes, atte son i sattam boattet čoaggal-
massi, mutto son saddi dam borra-
muškore væketam varas dam darba-
šægje olbma.

Go mi gitep Ibmeli min iloi ou-
dast, de læ gæppasčebbo buristsivdne-
det su min nođi oudast.

Urbe-manno — gæsse.

Go mi læp ollim šad mano rag-
jai jagest, de dovddap mi, atte dat
čabbasæmus ja liggosæmus aigge læ
boattemen — namalassi gæsse. Mag-
gar hærvas čuojanas ja sistdoallo læ
dam sanest. Obba olbmu vaibmo
devddujuvvu iloin ja avvolavilagin,
go dat havskes aigge lakkana. Mutto
æi dat læk dušše olbmu, gæk illodek
ja gæi miella šadda buorre gæse čab-
besvuoda oudast. Maidai æra sivdna-
dusain, loddin ja spirin, oaidna ol-
muš burist, atte dak maidai læk ilost,
go gæsse boatta; dastgo dak dittek,
atte dalle i læk vaddes sigjidi birggit.
Gæsseg æi darbaš min biebmospirek
læt giettagæččen ja baddegæcest oaž-
žot ællamuša hæggasæsek — ja dam-
diti læk dak hui ilost ja duttavažak.
Olmuš oaidna gidđag, go dak dam
gukkes dalve maŋgel bessek olgus
bæive čuovggasi, man ilost dak læk,
dak njuikodek, ruttek ja dukkoraddek
guimidæsekguim. Æra lakai læ gal
dalveg, goas dak fertijek orrot bad-
degæcest. Nuftgo šivitiguim læ, nuft
læ maidai barbمولoddiguim. Go gæ-
se boatta, de ittek dakge. Gæsseijaid
vicardek dak min vuvdin, — dak
gitek sin čabba lavllagin sivdnægje-
sek gæse oudast, gutte i læk vajaldat-
dattam dam uccemusa su sivdnadu-
saines, mi ædnam alde njoammo.

Dam garra ja sevdnjis dalve
maŋgel čuovggagoatta fast doaivo ja
likko čuovgga dam vuolasdeddujuvum
ja dorvotes sielost, mi buok doaivo
læi massam dai moaddelagaš hægjo-
vuodai vuolde. Manga vaivan sielo,
gæk čada vaddesvuodaid læk viggam
soattat hæde vuostai gæčos dam guk-
kes dalve, læk almake ilost ja burin
doaivoin loaidastek gæse vuostaivald-
det. Vuoi man ollok læk golatam
dam dalvege hæggovuoda ja gæfhe-
vuoda čada ja gillam ollo hæde ja
vagjegvuoda. Davja læ orrom man-
ga dorvotes vaivana mielast, go hætte
læ garttam bagjelmæralažžan, vægje-
mættosen birgget ja ællet, ja dam
gæčeld læk massam buok doaivo. Sig-
jidi læ šaddam ællem aivefal giksen,
ja si anašægje buorebun, go si æi ob-
ba lifčege. Mutto Ibmeli i læk diktam
sin roappanet dam dillai. Imaslaš
lakai sadde son væke sigjidi, ja su
čalbme gocca alelassi sin bagjel, vaiko

orro čajetæme nuft, atte si læk vajal-
dattujuvum sust.

Jos vela hætte muttomin orroge
æmbó go dabalaš, de damditi æp gal-
ga dorvotuvvat. Go hætte læ stuore-
mus, de læ arbmo lagamusta.

Rakis usteb, gutte gillak hæde
ja davja læk morrašest ja atestusast
du aigalaš dile harrai, læge arvok ja
gierddavaš ja dorvast Ibmeli. Dieđe
atte son væketa du ain dai beivid,
mak læk boattemen, nuftgo son du
dam ragjai læ væketam. Ale masse
doaivo ja ale suppe ječad æmbo dor-
votesvutti go don læk; mutto biso os-
kost vuordededin væke almalaš ačes-
stad, gutte i vajaldatte du. Jos don
læk vajaldattujuvum du rakkasin,
ustebin ja obba mailmest ja gudđu-
juvum okto ja bagjelgeččujuvut,
de muite, atte min lædes almalaš ač-
če, gutte læ dai hæjoi suogjalægje, i
guode ja ige bagjelgæča du. Son læ
ješ cækkam: »Ouddalgo di rokka-
dallabetet, læm mon gullam, ja oud-
dalgo di čuorvvobetet, læm mon vas-
tedam.« Maggar jeddetus læ dat man-
ga dorvotes ja atestusa sisa čiegnælet
vugjom silloi. Rakis lokke, dust gæst
læ vaibmo luodnanæmen morrašest
dam ja duom diti, vuttidalde daid
Hærra sanid ja guoratala daina sist-
doalo čielggaset. Jos don vuttivaldak
daid sanid ja oskodedin rokkadalak
Hærrai du hædestad, de son ainas du
gulla, ja don dovdk ječad likkolaž-
žan hæde ja vaive siste.

Bigjet buok din morrašædek su
ala; dastgo son adna fuola din ou-
dast. — Jurdaš maggar buristsivdne-
duvum sanek. Moraštægje siello, bi-
ja du morrašad Hærra ala, ja ale šat
vagjol gukkeb morraš siste ja jurdaš
i læk jeddetus gavdnamest du cuovk-
kanam ja morrašin devddum vaibmoi.

*

Maŋemusta namatam daid, gæk
læk massam sin rakkasid bivdo vuol-
de merri ja maidai æra lakai. Man-
gas læk bæccam stuora hættai daggo
bokte. Vuoi man ollo hæde dak gil-
lajek, man lossad læ ællem daidi gæk
oarbesen bæccek, dat læ hirbmos. Va-
re Ibmeli armostes gæčasi daid hæjoi-
di jedditusain, armetemin sin bagjel.
Mutto celkkop mi almake nuftgo Job:
»Hærra addi, Hærra valdi, Hærra
namma lekus maidnujuvum!«

Dust gæst læ valljogasyuotta, ja
oainak lagamužad gillamen hæde, væ-

ket su su hædest, ja ale jorggal soelgo su vuostai, go son dust anota væke, dastgo dalle i læk Ibmel buristsivdnadus dust; mutto go don væketak hædegillajægje, de læ valljogasvuotta dust.

»Gæst læ dam mailme davvergalle, ja oaidna su vieljas gillamen hæde, mutto dappa vaimos su oudast, moft šadda Ibmel rakisuotta su siste?« Gutte i rakist su vieljas, gæn son læ oaidnam, moft matta son rakistet Ibmela, gæn son i læk oaidnam?

Henr. Olsen.

Njuovča.

Vuoi maggar hærvas latto njuovča læ. I oktage oro arvostadnemen daid navcaid ja addaldagaid, maid mi læp Ibmelest ožžom, ouddalgo mi massep daid. Nuft læ maidai njuokčam dahost. Gi jurdeš dam ala? Gi gita Ibmel su njuokčames oudast? Mutto go njuovča læ daggar hærvas latto, de dat berre maidai rievtoi adnujuvvut; daina mi berrip Ibmel čuorvvot, maidnot ja gitet; daina mi berrip duodaštet su oavddodagoi ja armo birra; daina mi berrip apasmattet, jeddit, illodattet ja buristsivdnadet min lagamužžamek; daina mi berrip dnottavuoda væggelis ja buri sanid sardnot. Jogo dat adnujuvvu nuft? I suige. Davjemusta dat adnujuvvu suddo ja boergalaga balvvalusast. Dat læ nuftgo apostal cælkka: »Helvetest ja vanhurskesmættomvuodast cakketuuvum.« Man hirmad ollo bahaid dat dakka. Dam čađa golggek værrevuoda giellasak, vašše, Ibmel bilkkadusak, buokšlai mirko ja buttesmættomvuotta min vaimost olgus. Dam bokte mi almostuvvat maggarak mi duottavuodast læp. Dat læ visses atte njuokčam suddok læk ollo ja storrak, ja mi diettep, oaidnep ja dubmip dam garraset, go ærak njuokčaminesek suddodep; mutto min ječaidamek njuokčam-suddoid mi æp fuobmaš, ja jos mi fuobmašet daid, de mi læp dallanaga gærggadak bæloštet daid. Vare mi æmbo fuobmašifimek min njuokčamek suddoid. Vare mi æmbo dovdašeimek daid suddoid. Vare mi æmbo gæččalifimek jorggalet ječaidamek daina suddoin erit. Vare min njuovča fast šaddaši osko ja rakisuoda balvvalægjen. Vare mi buorebut anašeimek

muttost daid sanid: »Don galgak logo dakkat juokke heivveimættom sâne oudast maid don læk sardnom.«

Damditi muittop dam, rakis vieljak ja oabak Hærra siste, atte Ibmel girjai læ buok čallujuvvum obba min ællem dam mailmest. Valddop damditi vara ja jorggalekop su guvllui, gæn barne divras varra besti min ouddalgo manped šadda. Damditi don boares ustebam ja nuorra, virkos olbmačam, oca Hærra dam boddo go vela aigge læ. Čuorvo sudnji dam bale go son læ lakka. Ik don dieđe velgo don itten satak dam dakkat. Ollok læk, guđek læk maņedam dam divrasemus aige, sielo besttjume, vaiko Ibmel rakisuodaines juokke aige bovddi sin lusas boattet ja valddet ansaškættes armo aldsesek besttjubmen.

Lassuelo 18—4—1910.

J. E.

7id juni

læi 5 jage dam rajest go Norga ja Ruotarik ærranæiga. Dam bæive legje plævgak staggoin bagjen.

Stuoradigge

gærgga vissa sierranet gasko juli mano. Ollo ašek, mak læk dutkakætta, ferttjek vurkkijuuvut dassačigo stuoradigge fast boatta čoakkai.

Sakfører Knut Spilling

læ radđetusast namatuuvum valdden Altai.

Bjornson akkai,

Karoline Bjornson, læ stuoradigge mæredam 1600 kruvna pensiona lakkasažat.

Likkotesvuotta.

Okta ganda, gutte læi gorgnum bajas ovta murri Kristianiast, gæččai vuolas ja okta suorge muorast čuggi su čoavje raigel. I læk visses ællago son.

Buorre radde.

Gaiddadam diti erit lossa aimo viesost, satta olmuš leikkit uccanaš terpentin dam čaccai, maina guolbe læ bassamen. Dat dakka dallanaga aimo dærvasen ja buttesen.

Radde nagertesvutti.

Muttom doavter falla čuovvovaš rađe, go olmuš i oažo nakkariid: Go olmuš nokkat bigja, de valdda galbmačæe litte sisa ja bigja dam sanga balddi, buorjosta gieđa čaccai ja njavkka

lidnat daina njuoska gieđain bagjel vaimo. Go dat læ dakkujuvvum 10 minuta aige, de bottek nakkarak.

Spania gonagas buocce.

Gonagas Alfons Spaniast læ buocas, muittalek telegrammak Madrid gavpugest. Son čajeta vaibas, ja doaktarak læ goččom son galgga varrogas læt. Muittaluvvu, atte gonagas gilla gæp-pesvigest. Dat læ buktam sagga balo olbmui gaski.

Gonagas ja dronnig

læba addam duhat kruvna daidi, gæk dulve gæčeld gillajægje vahag Lillestrømet, Mada-Norgast.

Si ožžu časkadet goikosek.

Stockholmast daptuvvai gieskad imaš-las lakai, go olbmuk legje galvo bigjamen kajast vissoi. Galvo sisavaldededin fierrali okta vidnefarpal kaja ala ja raiggani. Buok luovos »loddek« čoagganægje dallanaga vine birra, ja jukkam-bagjelmaeralašvuotta i nokkam. Politia fertti maņemusta gaiddadet olbmaid, ja golmas, gæk jukke ječasek daidota bmen, ferttjegje sadijuvvut buoccevissoi.

Boares naitusparak.

Okta ammatolmai Italiast, gutte læ 94 jage boares, naittali ja doalai gieskad hæjaid ovtain 84-jakkasaš nieidain. Hæjaidi legje bovddijuuvum 100 ammatolbma.

Mailme boarrasemus naitusparra gavdnu muttom kalifornialas gavpugest Amerikast, man namma læ Florence. Boadnja læ 110 jage boares ja akka 107. Soai læba naittusest læmaš 90 jage ja sodnost læmaš 10 mana. Daina læ dušše okta bardne ællemen, gutte læ 85 jage boares.

Dr. Cook fastain.

Gukka læ dal læmaš dassači go maņemusta bæggotuvvui Davvepola-oece Cook birra, ja i oktage diettam gost son asai. De bođi gieskad telegramma Londonest, mi muittala, atte okta engelas blađe læ ožžom čuovvovaš dieđo Newyorkast: Dr. Cook læ dal Skotlandast ja læ rakkanæmen Etah'i, gost son aiggo viežžat čajatusaid dam ala, atte son læ fidnam Davvepolast. Nuftgo dat muittaluvvu Newyorkast, de duodaštuvvu dat aibas duottan guovte olbmast. Nubbe dam

guovtost muittala, atte Cook aiggo fargamus lakai oažžot čajatusaid oudan, vuolgget Kjøbenhavnni ordnet bapariid ja dasto maccat Newyorki dakkat rekoarda Pearyn.

400 gilli læ bibal

dal jorggaluvvum. Oudeb jakkečuode algost læi dat jorggaluvvum dušše 56 gilli; 1860 220 gilli; 1890 331 gilli. Maggar stuora barggo i læk dakkujuvvum bibaljorggalemin; ja daddeke læ gukka ouddalgo dat satta lokkujuvvut buok ædnam gielaidi. Arvo mielde læk 1000 giela adnam alde.

Ollo vaivašvuotta.

Statistikalaš rekeg mielde čajetuvvu, atte 1907 legje Kristianiast 30000 olbmu, gæk ožžu vaivašvæke, namalassi juokke 8. olmuš Kristiania assin.

Militærkomite

arvvala, atte ekserim- akke galgga vuoleduvvut ovtta jage, 23 jage rajest 22 jakkai.

Likkotesvuodak

lavggoma bokte.

Kristianiast muittaluvvu: Okta 30-jakkasaš daro-amerikanalaš olmai, gutte læi sidast oappaladdamen, hævvani gieskad. Son i sattam vuogjat.

Muttom baikest, man namma læ Nordstrand, hævvani okta nuorra olmai, go son njuikki vadnasest merri.

Fastain nubbe æra baikest hævvani okta 13 jakkasaš gandda, gutte Kristianiast erit.

Okta 20-jakkasaš bargge hævvani lavgodedin sëmme bæive.

Okta 35-jakkasaš olmai Nitedalast hævvani sëmme bæive, ja Hamarest hævvani maidai okta gielates olmai lavgodedin.

Arra gæsse.

Arra gæsse birra muittaluvvu dal ænaš baikein. Madden min ædnamest læk juo muttom baikein ædnam-muorjek laddam. Stavangerest i muittaluvvu dušše buorre jakkodaga birra, mutto dobbe læk alggam juo lagje-goattet muttom baikein.

Hammerfestast muittaluvvu, atte gæsse-bakka læ fakkistaga boattam. Gidda 20 grada ragjai bakka læmaš alemusat.

Dollavavno oktiboattema vuolde

Suomaædnamest læk 4 olbmu sorbmijuvvum ja 14 havvadattuvvum.

stuora gagjujukme.

Gieskad, go muttom orkanlagan davvebiegga læi Vargain ja Hammerfestast, gajoi okta guollebivddedamp- »Havhesten« 11 bivddevadnasa abest. Okta vanas barttašuvai, ja olbmuk gagjujuvvujegje maņemuš boddost.

Ollo ruošanjuorjok

læk dal Varjagvuonast. Dat læ dieđostge visses, atte dal javkka guolle aibas, go dak læk boattam, dastgo ruošanjuorjok læk guole vašalažak.

Kolera bagjana fast Petersburgast.

Muittaluvvu, atte koleradavdda læ alggam bagjanet fast garraset dam hirbmos bakast, mi dal læ Ruošaædnamest. Ovtta vakkost dast gieskad jabme bagjel 150 olbmu. Jamolašvuotta i galga læt nuft stuores go dat læi dibma.

Garra vuostalastemin

læk radđetus. Daina oktiovtastattuvvum statain dam maņemuš aige alggam caggat sisavagjolegjid. Ædnagak šaddek guđdujuvvut Ellis Islanda sulloi, mi læ lakka Newyorka gavpuga, ja ædnagak šaddek fast saddijuvvut ruoktot.

Arvo mielde 5000 olbmu bottek juokke bæive Ellis Islanda bokte Amerikai, ja dat hirbmos olmušædnagvuotta boatta madda- ja nuortta-europealaš ædnamin. Go ænaš oasse daina eai mate lokkat æige čallet, de eai adnujuvvu dak sisavagjolegjek oalle buristboatten, ja dæmditi viggek caggat daid nuft sagga go vejolaš læ. Go i sate dakkujuvvut erotus lagast, de davja dpatuvva sëmme lakai Skandinavialažaiguim, gæk adnujuvvujek buristboatte sisavagjolegjen.

Soames 50-jakkasaš olbmak, gæk læk čajetam nuftgo navcatebbon, læk saddijuvvum ruoktot daihe læ vadles læmaš bæssat gaddai, vaiko si ouddal juo læk dobbe læmaš ja matte giela, mutto eai læm valddam attestaid (bapariid) mielde.

Doaktarak adnek burist bærraigečuujume, ja go oktage orro læmen šoavkkad daihe buocas, de farga gaddujuvvu davdda sust, vaiko son i obba dieđege dast maidege. Daggarak gæina læk ouddamærka diti ravšak, saddijuvvujek ruoktot oroskætta.

Dæmditi berre juokkehaš, gutte aiggo vagjolet Amerikai, aigest juo

gulaskuddat ja dutkat ječas burist.

Goansta vuoiņadet.

Atte læt goansta barggat boatta dast atte goansta vuoiņadet. Uccan nakkartaga i šadda mikkege buorre barggoid. Min aige, goas olbmuin čadag læ ollo doaimatemuš, vajaldattekk olbmuk, atte dat læ sëmme darbašlaš vuoiņadet go barggat, olbmuk læk go si vajaldattam goansta vuoiņadet oažžom diti odđa navcaid rubmaši ja silloi. Lossa bargo maņjel viggek olbmuk davja smavvaset vazašet daihe golatet aige duom ja dam lakai, mi æmbo čuoceadatta daid vaibbam lattoid, go dat apasmatta daid. Ašše læ dat, atte olmuš golla ja šadda vaibas. — Ja ælleinvaibasvuotta boatta — dat givsedægje, buocce dille, mi duššada buok ællehalo. Ja dat boatta dast, atte olbmuk eai dieđe goansta vuoiņadet daihe eai goassege læk dattom oappat dam.

Oapat ječad juokket du bæivad, nuft atte don matak oaffaruššat muttom aige vuoiņadussi, vuoiņadusa jurddagidi ja giedaidi. Ja go don vuoiņadak, de adde ječad luondo gaidbedæme mielde rafhai ja jaskadvutti. Njulgge rubmaša ja divte ladđasid mieltat, dat apasmatta daid raččam lattoid ja suonaid.

Præsident Roosevelt

læk dal Englandast jottemen Amerikai.

Girjek.

3665 miljon girje prentijuvvujek jakkasažat mielta mailme. 700 miljon daina garttek Dai ovtastattuvvum stataidi Amerikast.

Australia

læk juokke dafhost ædnam halbemus assansagje. Savcabierggo maksa 7 evre budde, buoremus sorta guolle dušše 5 evre.

Englandast gavduņjek

ain lakka okta miljon olles olbmuk, gæk eai mate lokkat æige čallet.

Dam maņemuš 30 jagest

læk 66,337 skipa forlisen Englanda gaddin, mai gočeld 22,312 olbmu læk massam hægasek.

Ovce olbmu

juokke logad olbmust gullek buorebut olgiš go gurot beljin.

»Nuorttanaste« čalle, prentteægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sortland, Vesteraalen.